

Kotihoidon kuvasanakirja

Mitä on kotihoito?

- Kotihoito tukee ihmisiä, jotka eivät selviydy omassa kodissaan itsenäisesti ja tarvitsevat apua päivittäisissä toiminnoissa (esim. peseytyminen, pukeutuminen, syöminen ja lääkehoito).
- Kotihoidon tavoitteena on tukea asiakkaan arjessa selviytymistä ja kotona asumista.
- Kotihoidon asiakkaat ovat yleensä ikääntyneitä ja pitkäaikaissairaita.
- Kotihoito on maksullista palvelua.

Mitä lähihoitaja tekee kotihoidossa?

- Kotihoidossa lähihoitaja huolehtii esimerkiksi
  - asiakkaan hygieniasta
  - ravitsemuksesta ja
  - lääkehoidosta.
- Kotihoidossa lähihoitaja tarkkailee myös asiakkaan vointia ja lääkehoidon vaikutuksia.
- Lähihoitaja tekee kotihoidon asiakkaille hoito- ja palvelusuunnitelman (hopasu) yhdessä hoitotiimin kanssa.
- Kotihoito on vuorotyötä.

Mitä ovat kotihoidon tukipalvelut?

- Kotihoidon lisäksi asiakas voi saada tukipalveluja.
- Kotihoidon tukipalveluja ovat esimerkiksi
  - turvapuhelin
  - ateriapalvelu
  - kauppapalvelu
  - siivouspalvelu
- Kotihoidon tukipalvelut ostetaan yrityksiltä.

Kotihoidon asiakkaan asunto

Potilassänky = potilasvuode

potilassänky =
hoitosänky =
hoivasänky

sängynpääty

sängynlaita

Puhekielellä

sänky = peti

Potilassängyn käsiohjain

sängynpääty ylös

sängynpääty alas

jalkopääty ylös

jalkopääty alas

Esimerkki

Säädät potilassängyn
korkeutta käsiohjaimella.

säätää 1

sängynpääty ja
jalkopääty ylös

sängynpääty ja
jalkopääty alas

sängyn korkeus ylös

sängyn korkeus alas

Potilassängyn pyörä

Esimerkki

Kun siirrät sänkyä,
lukitse potilassängyn pyörät.

*siirtää 1
lukita 5*

lukitsin

Puhekielellä

lukitsin = jarru

Petivaatteet = vuodevaatteet

tyyny

peitto

patja

tyynyliina

pussilakana

aluslakana

poikkilakana

Esimerkki

Vaihda asukkaan
petivaatteet,
kun ne ovat likaiset.

vaihtaa 1

Aluslakana

Esimerkki

Vaihda asukkaan
aluslakana.

vaihtaa 1

Poikkilakana

Puhekielellä

poikkilakana =
poikkari

Esimerkki

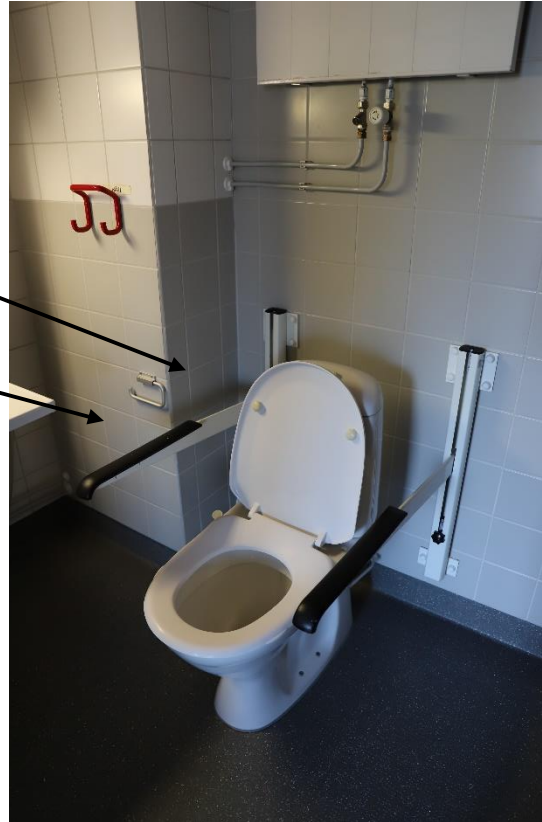
Poikkilakana suojaa
aluslakanaa.

suojata 4

WC = vessa

WC-istuin

tukikaiteet = käsinojat

Puhekielellä

WC-istuin =
vessanpönttö =
vessanpytty

WC-tuoli

Esimerkki

Asukas voi käyttää WC-tuolia esimerkiksi lonkkaleikkauksen jälkeen.

WC-tuoli =
korokeistuin

tukikahvat

säädettävä korkeus

kumitassut

Peilikaappi, käsienpesuallas, vesihana

Puhekielellä

käsienpesuallas =
lavuaari

Esimerkki

Asukas pesee kädet,
kasvot ja hampaat.

pestä 3

Käsiپyyhe

Esimerkki

Asukas kuivaa kädet
käsiپyyhkeeseen.

kuivata 4

Kylpyhuoneeseen täytyy vaihtaa
puhdas käsiپyyhe kerran viikossa.

vaihtaa 1

Roska-astia

Puhekielellä

roska-astia = roskis =
roskapönttö

Esimerkki

Roskat laitetaan roska-
astiaan.

Kylpyhuone

suihku

suihkuhana

lattiaalasta

lattiakaivo

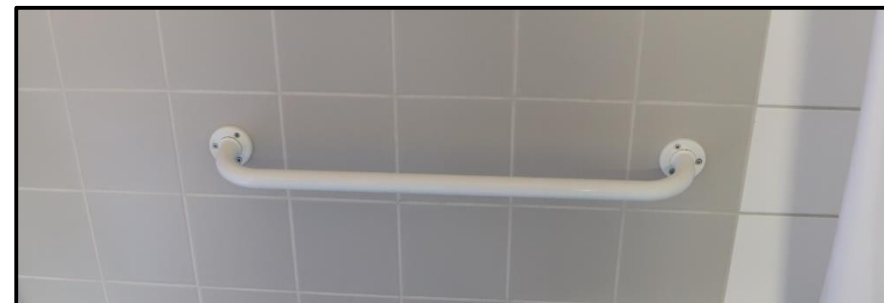
Esimerkki

Lähihoitaja auttaa asukasta peseytymisessä, kun hän käy suihkussa.

Tukikahva ja tukitanko

Esimerkki

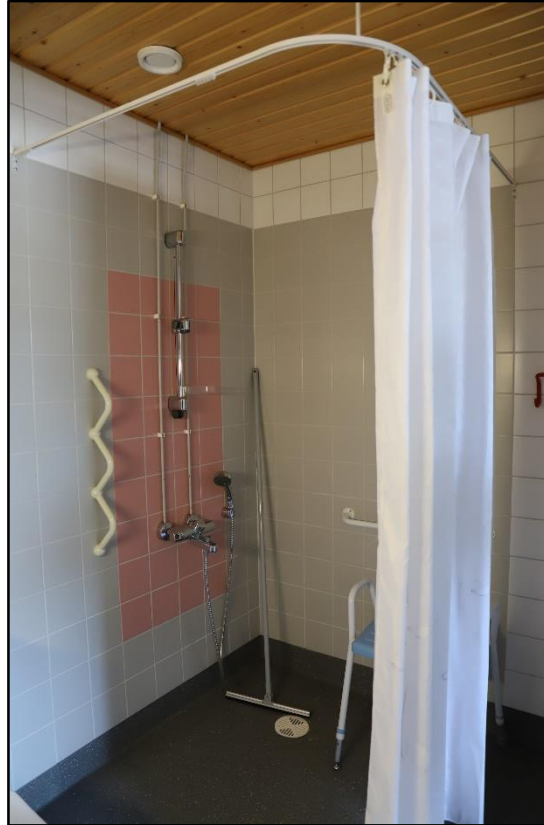
Asukas voi pitää kiinni tukikahvasta, kun hän käy suihkussa.

Esimerkki

Asukas voi pitää kiinni tukitangosta, kun hän käy suihkussa.

Suihkuverho

Esimerkki

Suihkuverho suojaa
kylpyhuonetta vesiroiskeilta.

suojata 4

Suihkujakkara

Esimerkki

Asukas voi istua
suihkujakkaralla,
kun hän käy suihkussa.

Valokatkaisija

Esimerkki

Valokatkaisijalla laitetaan valot päälle ja sammutetaan valot.

laittaa 1 päälle

sammuttaa 1

Pistorasia

Esimerkki

Kun keität kahvia, laitat
kahvinkeitTIMEN
pistokkeen
pistorasiaan.

Puhekielellä

pistoke = töpseli

Palovaroitin

Esimerkki

Suomessa palovaroitin on pakollinen jokaisessa asunnossa.

Valaisimet

kattovalaisin = kattolamppu

seinävalaisin = seinälamppu =
lukulamppu

Ikkuna, sälekaihtimet, sälekaihtimen säädin

Sälekaihtimet ovat kiinni.

Sälekaihtimet ovat auki.

Sälekaihtimet avataan ja suljetaan sälekaihtimen säätimellä.

Puhekielellä

sälekaihtimet =
säleiköt, verhot

Vaatekaappi, vaatekaapit

Esimerkki

Asukkaan vaatteet
ovat vaatekaapissa.

Ruokapöytä ja tuolit

Esimerkki

Asukas ruokailee
ruokapöydän ääressä.

Sohva ja nojatuoli

Esimerkki

Auta asukas
istumaan sohvalle
tai nojatuoliin.

Matto

TV ja kaukosäädin

Esimerkki

Televisio on auki /
kiinni.

Televisio avataan /
suljetaan
kaukosäätimellä.

Puhekielellä

TV = telkkari

kaukosäädin = kake

Radio

Esimerkki

Radio on auki / kiinni.

Seinäkello ja herätyskello

Taulu

Keittiön yläkaapit ja alakaapit

Kuivauskaappi

Esimerkki

Kun astiat tiskataan,
ne huuhdellaan ja
laitetaan kuivumaan
kuivauskaappiin.

*tiskata 4
huuhdella 3
kuivua 1*

Tiskipöytä, tiskiallas, vesihana ja astianpesuaine

Jääkaappi ja pakastin

Keittotaso ja säätimet

Esimerkki

Keittotasolla tehdään ruokaa, esimerkiksi keitetään puuroa ja keittoa.

Esimerkki

Keittotason lämpötilaa säädetään säätimillä.

Uuni ja mikroaaltouuni

Esimerkki

Uunissa tehdään ruokaa,
esimerkiksi makaronilaatikkoa.

Esimerkki

Ruokaa lämmitetään mikrossa.
lämmittää 1

Puhekielellä

mikroaaltouuni = mikro

Liesituuletin

Esimerkki

Liesituuletinta on hyvä käyttää ruoanvalmistuksen aikana, ettei asuntoon tule ruoankäryä.

Kahvinkeitin ja vedenkeitin

Esimerkki

Kahvia keitetään kahvinkeittimellä.

Esimerkki

Vettä keitetään vedenkeittimellä.

Ruokailuvälineet = aterimet

ruokalusikka

teelusikka

haarukka

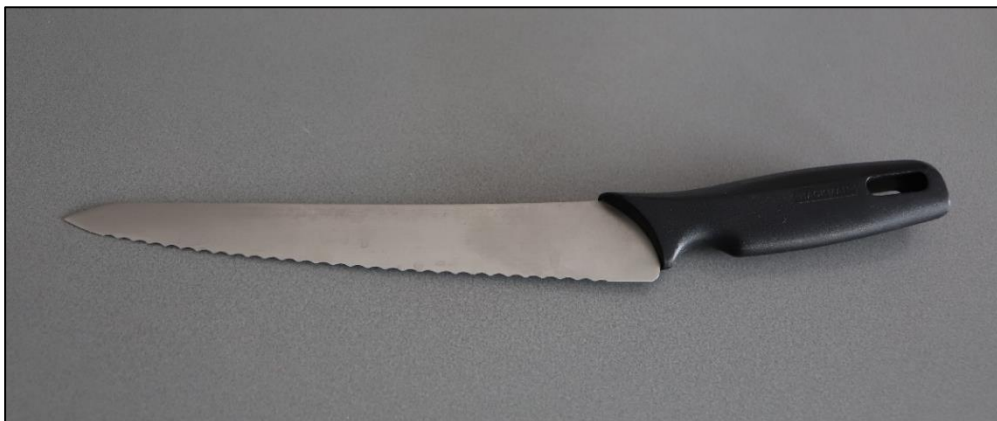
veitsi

Esimerkki

Lusikka, haarukka ja veitsi ovat ruokailuvälineitä.

Leipäveitsi

Esimerkki

Leipää leikataan leipäveitsellä.

leikata 4

Esimerkki

Hedelmiä ja juureksia kuoritaan kuorimaveitsellä.

kuoria 1

Juustohöylä

Esimerkki

Juustoa leikataan juustohöylällä.

Kauha

Esimerkki

Kauhalla sekoitetaan puuroa.

sekoittaa 1

Puulasta ja puuhaarukka

Sakset

Esimerkki

Saksilla leikataan paperia.

Purkinavaaja

Esimerkki

Purkinavaajalla avataan säilykepurkki.

säilykepurkki =

Esimerkiksi ananasmurska,
hernekeitto, tomaattimurska tai tonnikala ovat säilykepurkissa.

Paistinlasta

Esimerkki

Paistinlastalla käännetään
kananmunia.

Lautanen ja lasi

Kuppi ja muki

Esimerkki

Kupista juodaan kahvia
ja mukista teetä.

Kannu

Esimerkki

Kannussa on vettä tai mehua.

Maljakko

Esimerkki

Maljakossa on kukkia.

Harja ja rikkalapio

Esimerkki

Harjaa ja rikkalapiota käytetään siivouksessa.

Avaimet

Esimerkki

Avaimilla avataan ovi.

Vaatenaulakko

Esimerkki

Ulkovaatteet jätetään naulakkoon.

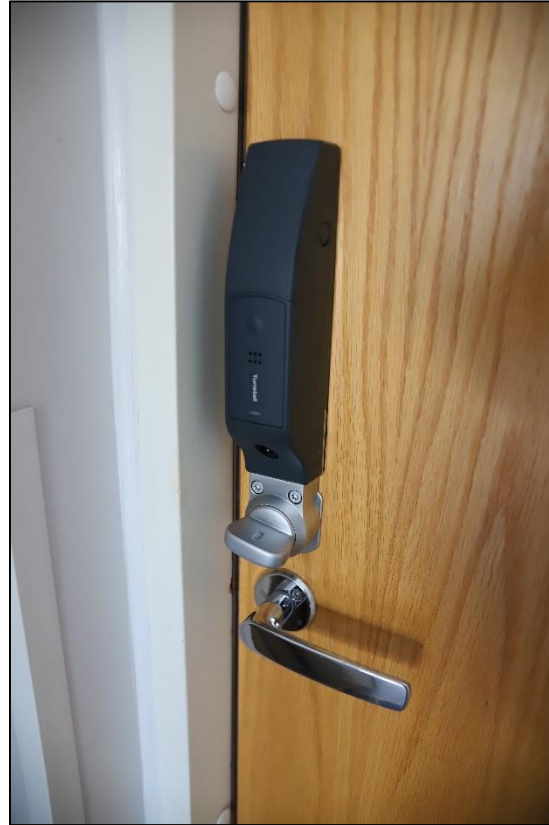
Vaateripustin

Puhekielellä

vaateripustin = henkari

Ulko-ovi, lukko, ovenkahva ja ovipuhelin

Lukko, ovenkahva nimikyltti ja ovikello

Parveke

Esimerkki

Parvekkeella voi istua kesäisin.

Ammattiosaajat maailmalta – moninaistuva työelämä 2020–2023

Ammattiosaajat maailmalta (AMOS) -hankkeessa on tehty työtä vuodesta 2020 lähtien Pohjois-Savon alueella asuvien maahanmuuttaneiden ammatillisen koulutuksen kehittämiseksi ja työllistymisen edistämiseksi. Työtä on tehnyt moniammatillinen asiantuntijaverkosto yhteistyössä eri oppilaitosten, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa.

AMOS-hanketta toteuttavat Savon ammattiopisto, Ingmanedu Kulttuurialan ammattiopisto ja Ylä-Savon ammattiopisto. AMOS-hanke saa Pohjois-Savon ELY-keskuksen myöntämää Euroopan Sosiaalirahaston tukea. Lisätietoa AMOS-hankkeesta löydät osoitteesta www.amospiste.fi.

Tämän kuvasanakirjan ovat tehneet AMOS-hankkeessa työskennelleet Savon ammattiopiston hoitoalan ja suomi toisena kielenä -opettajat. Sitä voi hyödyntää hoitoalan ammatillisen kielen opiskelussa kouluissa ja työpaikoilla.